

Memorandum over ons "koloniale verleden gericht aan de leden van de Parlementaire Commissie

Laatst bijgewerkt op: 26 jan 2022

Reacties en opmerkingen op het deskundigenrapport van de commissie "Koloniaal Verleden.

koloniaal verleden". (Congolezen die in Congo wonen, Congolezen van de diaspora in België, etnische Belgen).

De experts hebben zich gewetensvol gehouden aan de opdracht die ten laste was ingesteld door de parlementaire commissie, en legden zo het product van hun onderzoek, interpretaties en conclusies naast elkaar.

De experts zijn openhartig in het aangeven van de grenzen en speelruimte die ze zichzelf hebben toegestaan : geen volledig maar een selectief overzicht van de historische waarheid; het begrip van het verleden en zijn geschiedenis zijn voortdurend in ontwikkeling, 'niet stabiel', en kan dus veranderen. Hun eigen positionering en sociale context zijn een bepalende factor in het soort onderzoek dat ze uitvoeren.(p 14-15). Ze geven ook een aantal tekortkomingen toe, zoals de geschiedenis van de de katholieke kerk in de 'Belgische koloniale ruimte' (p.17): wat is de werkelijke reden voor het weglaten van de geschiedenis van een van de 'drie pijlers' van de Belgische koloniale periode? Zou het zijn omdat ze vandaag in Congo een van de weinige solide institutionele succesverhalen vertegenwoordigen, die dicht bij de mensen staat en om hen geeft, in tegenstelling tot de andere instellingen?

Albert Ndele, in een bijdrage getiteld "Dix années d'Indépendance congolaise" haalde dit punt aan:

"Op sociaal gebied, in een tijd waarin officiële structuren zo goed als verdwenen waren moet onderstreept worden dat het aan religieuze instellingen te danken was dat de situatie niet ontaardde in een catastrofe ; het is dank zij hen dat het onderwijs op een bevredigend niveau kon worden gehandhaafd".

Het rapport wordt gepresenteerd als het resultaat van een consensus over het verhaal, maar in feite vertegenwoordigt dit werk alleen de individuele meningen.

De tekst is niet het gevolg van een gezamenlijke inspanning, maar een opeenvolging van individuele bijdragen.

Aan de andere kant verwerpen ze de wens van de parlementariërs om te breken met het koloniale verleden en concentreren ze zich juist op het ondersteunen van het argument dat de lasten van de koloniale overheersing zouden moeten worden bestendigd.: "...is Congo vandaag onafhankelijk" (p 641); België blijft de schuld dragen voor de onregelmatige immigratiestromen uit niet Europese landen, "omdat het een van de belangrijke economische en politieke spelers die een rol spelen in het onevenwicht dat sommige niet-Europeanen ertoe aanzet hun toevlucht aan deze kant van het halfrond te zoeken" (p646).

Het hedendaags kolonialisme is aan het werk in onze Belgische samenleving'(p649); Zelfs de constructieve nota van Bart Somers om een harmonieuze integratie te begeleiden wordt aan flarden gesneden en samengevat in deze woorden: "het is een 'bevel (aan

migranten) om niets te zijn" (p.662). Het addertje onder het gras is dat de auteurs vanaf het begin ook aankondigen dat ze de doordachte keuze hebben gemaakt om een heel deel van deze historische waarheid weg te laten door er het technocratische etiket van "balansbenadering" (afweging van negatieve en positieve aspecten) op te plakken en door het uit te sluiten van hun verslag om ideologische redenen, omdat het gebaseerd is op een racistisch beeld van Afrika en op de superioriteit van Europa. Hebben ze deze beslissing genomen na overleg met de Congolezen van Congo om de vergelijking te maken tussen toen en nu? Het is op zijn minst onzeker of de reactie van de Congolezen dezelfde zou zijn geweest als die van de auteurs van het rapport, onder anderen omdat de gegevens van de context niet in acht zijn genomen. Een eerste suggestie zou zijn erop aan te dringen dat de leden van de Commissie ter plaatse kennismaken, niet alleen met de realiteit die de Congolezen vandaag beleven, maar ook met hun collectieve geheugen.

Een andere suggestie zou zijn om de leden van de Commissie uit te nodigen om ook degenen te interviewen die betrokken waren bij het kolonisatieproces, zoals voormalige ambtenaren en agenten van het Territoriaal Bestuur, stamhoofden en gewoonterechterlijke notabelen, artsen, landbouwkundigen, artsen, landbouwkundigen, gezondheidswerkers, personeel van particuliere ondernemingen, enz.

In lijn met een ideologisch getinte lezing wordt de geschiedenis van de Belgische aanwezigheid in Centraal-Afrika (1885-1960/1962) door de auteurs gepresenteerd, met uitzondering van professor Pierre-Luc Plasman, als een continue geschiedenis die lineair wordt doorlopen, zonder rekening te houden met institutionele aspecten noch met de voortgang van de ontwikkeling: Vrijstaat Congo, Belgisch Congo, Belgische voogdij over Rwanda-Urundi, met als niet verwonderlijke toevoeging, de bewering dat de kolonisatie nog niet voorbij is. Deze benadering onderschrijven verwijst terug naar een bijzondere verantwoordelijkheid van de opeenvolgende Belgische parlementen in het lot van Belgisch Congo, toevertrouwd door het Koloniaal Handvest, goedgekeurd na intense debatten in 1908, om een positieve breuk te markeren in het bestuur ten opzichte van de VC.

Hoewel de experts het recht hebben om een bepaalde ideologie uit te dragen, moesten ze op zijn minst gelijke rechten geven aan degenen met tegengestelde meningen, zodat het rapport als geheel zo evenwichtig mogelijk zou zijn. Dit is wat van elk deskundigenrapport wordt verwacht en dat hier niet te vinden is.

Bevrijd van deze inclusieve beperking, volgen honderden pagina's elkaar op om een beeld te schetsen van geweld, onderdrukking, uitbuiting, discriminatie, enz. ... allemaal gebaseerd op een gevoel van superioriteit van de kolonistoren, van minachting voor de Afrikaanse cultuur, van machtsmisbruik...

Tot zover het decor voor dit verslag, waarvan de vele geciteerde bronnen, en aangrijpende getuigenissen de harde aspecten toelichten die het ook verdienen om naar voren te worden gehaald in een zoektocht naar de historische waarheid. De eerste reflex van de lezer is een gevoel van schaamte en veroordeling van deze zo verschrikkelijke feiten. Temeer daar de auteurs trachten ze met dezelfde brutaliteit over het geheel van de +/- 75 jaar van de koloniale periode (OV en Belgisch-Congo), over het hele Congolese grondgebied en als aanwezig over het geheel van de "N.V. Koloniale onderneming". Op basis van dit tafereel rijst de vraag of dit inderdaad een weerspiegeling is van een situatie die alomtegenwoordig was in CV. en in Belgisch Congo, zonder andere aspecten die zouden hebben geleid tot aanvaarding, samenwerkingen, en voordelen voor de mensen in hun dagelijks leven.

Hoe kunnen wij, bij gebrek aan enige verwijzing naar de complexiteit van de multiculturele context waarmee de de agenten van de CV werden geconfronteerd, uitleggen hoe zij in 1900 (er waren nog steeds maar ongeveer tweeduizend Europeanen - alle beroepen samen - in de CV, zeer ongelijk verdeeld over het grondgebied,) zelfs met de hulp van een goede tienduizend leden van een heterogene Volksmacht, geleidelijk hun gezag konden vestigen over een grondgebied ter grootte van Europa? Zou het niet zijn omdat naast overvloedig gedocumenteerd verzet, doeltreffende en duurzame medewerking werd verleend aan de kolonistoren door talrijke stamhoofden?

Hoe kunnen we het feit verklaren dat de katholieke en protestantse missies het hele land konden veroveren, als ze werden gezien als schadelijk voor de bevolking? Hoe kon de koloniale overheid in Belgisch Congo zo'n effectieve Pax Belgica handhaven, ondanks de talrijke gedocumenteerde weerstanden, met een Volksmacht die relatief bescheiden was in verhouding tot de omvang van het grondgebied, die ook de taken van de gendarmerie op zich nam, en vooral in het licht van de huidige proportioneel exponentiële militaire mankracht en uitgaven die, op het eerste gezicht, minder effectief zijn?

Werden infrastructuur, gratis onderwijs en gratis gezondheidszorg echt zo veracht en nutteloos geacht door de bevolking dat het rechtvaardigt dat dit alles nu in een erbarmelijke staat van verval verkeert, of desnoods grotendeels in stand wordt gehouden door subsidies/donaties van de internationale gemeenschap?

De prekoloniale periode wordt slechts oppervlakkig aangestipt, en zelfs dan, om Centraal-Afrika te presenteren als een regio die al vrij open was en geïntegreerd in de stromingen van de rest van Afrika. Alles met betrekking tot deze periode wordt geschreven of uitgelegd in de zin van de bevooroordeelde geschiedschrijving die de auteurs vandaag de dag hekelen in de koloniale propaganda. (Elikia M'Bokolo p46) "De volkeren van Centraal-Afrika vergenoegden zich helemaal niet om te ondergaan maar waren en bleven nog steeds heer en meester over hun eigen toekomst, vrij om hun eigen keuzes te maken en inventief tegenover de voortdurend veranderende interne en externe dynamiek van de wereld en hun tijd, die ze hebben kunnen beantwoorden".

Deze idyllische voorstelling is in strijd met de historische realiteit omdat het de gesel ontkent die de drie vormen van slavernij vertegenwoordigden die Centraal-Afrika in deze prekoloniale tijd hebben geteisterd;

- die van de Westerse slavenhandelaren aan wie de Afrikaanse koningen en stamhoofden hun eigen broeders verkochten,
- die van de Afro-Arabische slavenhandelaren die dorpen in brand staken en al hun inwoners, mannen, vrouwen en kinderen, dwongen hen te vergezellen naar Zanzibar om te worden verkocht aan de hoogste bieder,
- die welke sommige Afrikaanse volkeren onderling beoefenden om hun antropofagische praktijken te voeden.

Men zal tevergeefs zoeken naar enige vermelding van het feit dat de migraties-kolonisaties door de Bantoesprekende Afrikaanse volkeren en anderen naar Centraal (en Zuidelijk) Afrika ten koste gingen van de pygmeeënvollen, de oorspronkelijke bewoners. Noch is er melding gemaakt van het geweld, de wreedheid en de slavernij die de overwonnenen ten dele vielen en vaak kenmerkend waren voor de relaties tussen bevolkingsgroepen. Toch waren het deze interne conflicten die de penetratie van de arabo-swhilis en vervolgens van de Europeanen in de hand hebben gewerkt. Tot slot wordt er niets gezegd over de wreedheden begaan door deze Arabisch-Swahili "kooplieden" tijdens hun rooftochten om ivoor en slaven te bemachtigen, noch over het verzet van de

lokale bevolking. Voor M'Bokolo leidden de structurele veranderingen tot nieuwe politieke entiteiten, waarvan één van de leiders Lusinga Lwa N'Gombe was, gevreesd om zijn militaire wapenfeiten".

Deze wrede figuur, die machtig werd door zijn broers gevangen te nemen en als slaven te verkopen aan de kooplieden van Zanzibar, wordt gepresenteerd als een dappere patriot, die zich voor de letter verzet tegen de "koloniale inmenging" (hoe moeten we de Arabisch-Swahili inmenging dan omschrijven?) , en " vermoord werd in 1884 omdat hij weigerde zich te onderwerpen aan de troepen (-zanzibarieten-), terwijl de CV pas in 1885 werd opgericht ! Waar iedereen het eens is over deze episode is het feit dat luitenant Emile Storms zich verlaagde tot het onthoofden van het lijk van de chef en zijn schedel naar België stuurde. Dat is een eerste restitutie die in aller ijl moet worden uitgevoerd! Terwijl de strijd tegen de Arabisch-islamitische slavenhandel in Oost-Afrika naar de Indische Oceaan en Soedan de kern vormde van het koloniale project van Leopold II en in overeenstemming was met de Algemene Akte van de Conferentie van Berlijn, is het over de Atlantische slavenhandel (die toen geen voelbare impact had) dat Mbokolo uitweidt..

Het argument dat naar voren wordt gebracht dat "de geschiedenis van het kolonialisme in een breder kader plaatsen laat toe... om een diep koloniale en hardnekkige opvatting aan te vechten dat de regio geen geschiedenis had vóór de kolonisatie" (p.407) is onjuist omdat verschillende elementen van deze geschiedenis al bekend waren en het waren juist de Europeanen die de mondelinge getuigenissen van de verschillende volkeren verzamelden en zo de fundamenteën van de geschreven prekoloniale geschiedenis stimuleerde en verrijkte.

Deze aangrijpende getuigenissen en de citaten uit documenten stemmen tot nadenken en laten niemand onverschillig. Ze verliezen echter iets van hun echtheid door de manier waarop ze geïnterpreteerd worden. Een treffend voorbeeld is dat van 'seksuele overheersing door blanken', gepresenteerd als een typisch aspect van racisme. Wie kan redelijkerwijs beweren dat dit een racistisch fenomeen is? De seksuele overheersing van het ene wezen door het andere is helaas niet het exclusieve domein van racisten, maar is een tijdloos fenomeen dat onverschillig is voor ras, zoals blijkt uit de abjecte praktijken van seksueel geweld tegen vrouwen en meisjes door 'rebellens' in Oost-Congo (Dr. Mukwege ? Ooit van hem gehoord?)

De kwesties van herstelbetalingen en restitutie worden met plezier onderzocht in tientallen pagina's argumentatie. Laten we beginnen met de opmerkingen van Patrice Lumumba en Justin Bomboko tijdens hun bezoek aan het Musée Museum van Belgisch Congo op 27 april 1956: "We gingen onze eer betuigen op het kerkhof van Tervuren, waar onze 7 landgenoten begraven liggen (landgenoten die in 1897 door koning Leopold II werden uitgenodigd om een zomer in België door te brengen. Het museum bestaat uit verschillende afdelingen, (...). Alle natuurlijke rijkdommen van Congo zijn er kostbaar bewaard, iets wat we niet hadden verwacht.

Ik ben zo vrij geweest om even stil te staan bij dit belangrijk punt omdat dit precies het begin was van het grote humanitaire werk van Leopold II, waarvan wij de begunstigden zijn. In het Museum van Tervuren ontmoetten we 14 Congolezen [sic], waaronder 7 arbeiders, 1 schilder en 7 bedienden.

Werklieden ontvangen 100 frank per dag, terwijl bedienden tussen de 4.000 en 5.000 frank per maand verdienen. Ze hebben dezelfde voordelen als hun Belgische collega's. In "Lumumba in België van 25 april tot 23 mei mai 1956, son récit de voyage et ses impressions", ongepubliceerd document, Zana Aziza Etambala, Congo-Meuse, 2002, Lumumba's reisdagboek.

In een "billet de Bruxelles : Bilan d'un voyage" benadrukt Bomboko een aspect dat hem opviel: "de Congolese gasten zouden de onvergelykbare schoonheid en waarde van de Afrikaanse folklore en kunst herontdekt hebben door het Museum van Tervuren te bezoeken en een voorstelling van de Afrikaanse balletten van Keita Fodeba bij te wonen. Het is niet verwonderlijk, zegt hij dat het in Europa is dat de Congolezen zich bewust worden van de onvermoede rijkdom van hun culturele erfgoed en betreurt het toe te geven dat sommigen hun cultuur hebben leren verachten".

Afgezien van deze historische herinnering lijkt het geen twijfel dat het, als onderdeel van het door de Commissie gewenste kader van een breuk met het koloniale verleden, nuttig zal zijn om deze zaken in alle sereniteit, realisme en proportionaliteit te benaderen in een proces van pacificatie van herinnering en verzoening. Het is essentieel dat het de Afrikanen zouden zijn om wie het echt gaat, die de gesprekspartners en mogelijke begunstigers zouden zijn.

Wat is er geworden van eerdere restituties? En hoe kunnen de aanzienlijke bedragen die de Belgische belastingbetaler in de loop van de decennia aan ontwikkelingssamenwerking heeft moeten betalen, "vergeten" worden? Leningen tegen onbeduidende tarieven, vervolgens omgezet in schuldkwijtscheldingen samen met zoveel andere schulden? De argumenten en prioriteiten van de radicale Afrikaanse diaspora in België - die geprivilegieerde toegang hadden tot het opstellen van het rapport - verraden een drang om zichzelf te verheffen tot een speciale categorie van 'bijzondere minoriteit' in de Belgische samenleving, die een speciale behandeling moet krijgen. Prioriteiten worden niet afgesteld op de modaliteiten van een betere integratie, van een beter samenleven in onze diverse samenleving, een verfijning van de veelzijdige maatregelen om racisme en discriminatie te bestrijden, maar eerder op het verkrijgen van gemeenschapsprivileges: positieve discriminatie, therapeutische zorg en vooral de noodzaak om erkend te worden als de officiële gesprekspartners met betrekking tot de belangen van de Afrikanen zelf. Hoewel de burgers in Centraal-Afrika heel anders de aangehaalde problemen aanvoelen en zich vaak in de steek gelaten voelen of zelfs verraden in hun dagelijkse strijd door de militante diaspora.

Deze laatste vereiste om de Afrikaanse diaspora in België de rol toe te vertrouwen van woordvoerder van de Congolezen in Congo is op zijn minst verrassend te noemen. Vooral als we weten dat deze 'geracialiseerde' dekoloniale groepen bijzonder afwezig zijn in de moedige strijd van de Congolezen en hun lotgenoten in Congo voor democratie en een rechtvaardige verdeling van de rijkdommen.

Sterker nog, dragende stemmen zoals die van FNRS-onderzoeker prof. Aymar Nyenyezi Bisoka, gaan zelfs zover om goed bestuur en mensenrechten in Congo aan de kaak te stellen, onder het voorwendsel dat ze een negatieve factor zijn van de Westerse overheersing!

Een treffend voorbeeld dat welbekend is in de DRC is dat van professor Elikia M'Bokolo zelf, die comfortabel in Parijs woont, en in juli 2018 publiekelijk trouw zwoer aan Joseph Kabila, tijdens diens brute poging om ongrondwettelijk aan de macht te blijven. Onbewogen door de gevoelens van afwijzing door de burgermaatschappij en alle burgerbewegingen geboren uit 18 jaar van onderdrukking, corruptie, economische misdaden en allerlei vormen van misbruik, verkondigde hij publiekelijk zijn verbondenheid met het Kabilistische gedachtegoed en onderschreef daarmee het plan om door te gaan met het vertrappen van de rechten van de Congolese burgers en om de welvaart eindelijk eerlijk te verdelen.

En wat moeten we denken van de volgende bewering (p679) dat “Europa actief deelneemt aan de verschijnselen van armoede en oorlog die de Afrikaanse samenlevingen ondermijnen, waardoor veel inwoners van het continent hun toevlucht en asiel in Europa moeten zoeken.

De manier waarop deze mensen worden behandeld is de ergste vorm van ontmenselijking”? In plaats van met groepen van hier en elders te pleiten voor de ondersteuning van het beroep ten gunste van de mensen die door hun leiders zijn achtergelaten, wijst het bovenstaande standpunt weer op een teken van gebrek aan gevoeligheid voor de fundamentele problemen van hun broeders en zusters in Centraal-Afrika, waarvoor zij als enige uitweg een uittocht zien... overgeleverd aan mensensmokkelaars en illegale emigratie.

Ver van hun zorgen, de droom van de vaders van de onafhankelijkheid om een land op te bouwen dat mooier is dan voorheen. De droom van jonge mensen die hun potentieel willen invullen met goede werkgelegenheid in eigen land, wordt vervangen door een roep voor een vrij verkeer van wanhopige generaties (p 686).

Van waar komt deze obsessie van modieuze historiografen om de prekoloniale periode te verheerlijken, om de stamhoofden die verdragen ondertekenden met de agenten van de AIA vrij te stellen van elke verantwoordelijkheid, onder het voorwendsel dat ze niet wisten wat ze ondertekenden? Wat valt er ook te zeggen van deze neiging om het postkoloniaal narratief vrij te spreken op grond van het feit dat het een duidelijke voortzetting is van de kolonisatie na 1960? Deze bewering is een belediging voor de menselijke intelligentie. Wanneer zal het mogelijk zijn om de balans op te maken van de kolonisatie op een objectieve en inclusieve manier? In de tussentijd vertekent dit ernstig het debat en de conclusies die daaruit moeten worden getrokken.

En aangezien dit een programma van 'verzoening' is, waarom zouden de Congolezen dan niet ook vergiffenis vragen voor de wreedheden die begaan zijn door de muiters van de Force Publique in juli 1960, de Simbas in Kisangani in 1964, de muiters van de Force Publique in juli 1960, de moorden op honderden willekeurige Belgische burgers en religieuzen, de plundering van de bezittingen van Belgen die hun vertrouwen in de Congolese leiders hadden gevestigd? Onder de kop “Herstelbetalingen” (p.683), is de term “onomkeerbare schade, veroorzaakt door de Belgische koloniale onderneming in Congo” ook bedoeld om de Belgen van vandaag een permanent schuldgevoel te geven zodat zij voor onbepaalde tijd alles zouden herstellen wat er sinds 1960 fout is gegaan in Congo: “We moeten erkennen dat de kolonisatie een misdaad was, en als er een misdaad is, moet er genoegdoening komen”. (p.686)

Vanuit juridisch oogpunt zou dit in strijd zijn met Artikel 11/2 van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, waarin staat dat “niemand mag worden veroordeeld voor handelingen die op het moment dat ze werden gepleegd geen strafbaar feit vormden volgens nationaal of internationaal recht”. Degenen die pleiten voor een genuanceerde, inclusieve interpretatie moeten worden beschouwd als doordrenkt met een superioriteit van het “blanke ras”...

Wat restitutie betreft: “de schade is niet te overzien”. Maar, (om het eenvoudig te zeggen...), een formule die in overweging moet worden genomen zou omvatten (p 684): “huur voor het gebruik van het land, vergoeding voor gestolen goederen, loon voor dwangarbeid, schadeloosstelling voor de schade die de voormalige gekoloniseerde volkeren op collectief niveau hebben geleden, alsmede

rente over de schuld die nu nog onbetaald is". Als radicale ideologie aan het werk is, opent ze langetermijnperspectieven, waarbij alle landen die schuldig zijn aan het nemen van de beslissingen in de Algemene Akte van de Conferentie van Berlijn in 1885 herstelbetalingen zouden moeten betalen. Tot slot verdient een vraag het om gesteld te worden, ondanks het "politiek incorrecte" aspect: wordt racisme echt uitsluitend geassocieerd met kolonialisme? Is het niet een constante in de menselijke soort/ras, altijd en in alle samenlevingen, inclusief die die nooit de minste koloniale band hebben gehad? Is het niet eerder een uiting van afwijzing van de ander, een angstreflex, een reflex van vermeende superioriteit, een reflex van vermeende exclusieve bijzonderheden?

Zou het niet gepast zijn om een - fundamenteel verantwoord - onderscheid te maken tussen racisme, xenofobie en discriminatie? Verschijnselen van discriminatie treffen ook categorieën burgers met een andere achtergrond, andere culturen en andere 'rassen', maar dit heeft niet noodzakelijk te maken met huidskleur, maar in wezen met een afwijzing van degenen die 'anders' zijn, die inbreuk maken op onze manier van leven, enzovoort. In België kan trouwens de taal op zichzelf al de relaties tussen etnische burgers beïnvloeden! Het monotone amalgaam dat allerlei meningen of gedragingen als racistisch' bestempeld, is niet overtuigend. Wat moeten we dus denken van deze 'woke'-golf die losbarst over de onmogelijkheid/ontoelaatbaarheid voor een niet-Afrikaan om Afrikaanse gedichten te vertalen?

Is een 'geradicaliseerde' persoon ipso facto immuun voor elke racistische reflex om te bevestigen dat het Afrikaanse erfgoed niet toebehoort aan de mensheid als geheel, maar aan Afrikanen en hun nakomelingen (p 686).? Ten slotte zijn er nog twee elementen die niet zijn onderzocht in de inventarisatie van de componenten van het beeld dat de diaspora beïnvloedt uit landen die het slecht doen.. - Wat is de mogelijke impact op de perceptie, buiten hun wil, van deze mensen in hun gastlanden, hun nieuwe thuisland, van beelden van troosteloosheid, ellende, geweld en corruptie die jaar na jaar voortduren in hun land van herkomst? Wat is de impact van postmigratie, grotendeels als gevolg van onregelmatige asielaanvragen gevolgd door regularisatieprocedures en gezinsherenigingen? Veel Afronakomelingen moesten vele jaren in een precaire situatie doorbrengen voor de golven van collectieve regularisaties in de jaren 2000, wat niet bevorderlijk was voor een positieve perceptie van de omgeving waarin ze opgesloten zaten, noch van hun beste kansen om snel te integreren in het actieve circuit van de samenleving.

Aanbevelingen :

1. Het document van de deskundigen vormt een eerste gedeeltelijke en bevooroordeelde input voor de leden van de Commissie. De deskundigen spreken van een verzoeningsdoelstelling maar stellen alles in het werk om alleen de versie van geselecteerde actoren te onderzoeken die zij als slachtoffers hebben geïdentificeerd. Naast de gegevens die het aanbrengt, die opzettelijk bevooroordeeld zijn naar een eenzijdig negatieve invalshoek en ideologisch getint zijn ('kapitalistische samenleving, het neoliberale systeem, koloniaal historisch revisionisme, 'raciale superioriteit,) zal het nuttig zijn om aan de activistische stemmen die aldus ter sprake zijn gekomen, de stemmen toe te voegen van andere deskundigen, van andere bronnen van 'outreach, getuigenissen en aanbevelingen van Congolezen, Rwandezers en Burundezers die in hun eigen land leven.
2. Vanuit methodologisch oogpunt zou het productiever zijn om twee bestanddelen van de problematiek niet door elkaar te halen en elk van hen op op zijn eigen merites te ontwikkelen :

- aan de ene kant een intern Belgisch proces, waarbij de stemmen van de geïntegreerde diaspora, na het overwinnen van barrières en discriminatie met zijn 'rolmodellen' voor de opkomende generatie, ook zal worden beluisterd samen met de slachtofferende diaspora. Onze pluriforme en diverse samenleving omvat gelukkig steeds meer van hen: hogere bedrijfsleiders, artsen, specialisten, universiteitsprofessoren en ga zo maar door. Vincent Kompany bv gaat door als een succes in elk opzicht.

- en ten tweede een proces waarbij de drie Centraal-Afrikaanse landen betrokken zijn, om te zoeken naar manieren om samen te werken, een proces van empathische opvolging met burgers en niet-gouvernementele organisaties van de betrokken landen, waarbij de rechtstreekse as van Staat tot Staat zoveel mogelijk beperkt wordt, zonder daarbij voorbij te gaan aan de aanzienlijke verschillen in situatie en context in elk van de drie landen. Historisch werk verschild naargelang het wordt gedaan door Europeanen (gebaseerd op geschreven verslagen) of door Afrikanen (gebaseerd op mondelinge overleveringen).

3. Er moeten concrete maatregelen worden genomen om racisme in al zijn vormen en overal te bestrijden, om dialoog te stimuleren die de gevoeligheden en de waardigheid van iedereen eerbiedigt, om concrete en tastbare vooruitgang aan te moedigen, voorrang te geven aan toenaderings- en integratiepunten, om de tijd te nemen om wat bereikt is te consolideren en toenadering aan te moedigen naar een gedeelde pacificatie van het geheugen terwijl onze samenleving ook evolueert naar een multiculturaliteit en een diversiteit die beter geaccepteerd worden.

4. De kwesties van restitutie en herstelbetalingen zouden baat hebben bij een onpartijdige benadering in een geest van vaststellen van prioriteiten en bijdragen aan duurzame vreedestichting. Alternatieven voor de juridische en maximalistische wegen moeten worden onderzocht en prioriteit krijgen.

5. Het zou wenselijk zijn om zo snel mogelijk concrete en onmiddellijk toepasbare voorstellen te formuleren om het 'samenleven', een harmonieuze integratie en een gevoel bij België te horen te stimuleren. Waarom zoeken naar instrumenten om het slachtofferschap van de "onberekenbare schade" en de "onomkeerbare schade" van de kolonisatie te bestendigen? Laten we vermijden twee gemeenschappen te creëren, de ene van erfelijke schuldeisers en de andere van eeuwige schuldenaars. De Belgen staan open voor aanvaarding en voor een inclusieve samenleving en willen de bladzijde kunnen omslaan, op basis van neutrale en volledige en geloofwaardige getuigenissen. De basis van dat streven naar grotere sociale cohesie moet gefundeerd worden op oprecht wederzijds respect gebaseerd op het recht.

Vertaald met hulp van DeepL.com (gratis versie)